

VAKBLAD OVER RUIMTELIJKE
ONTWIKKELING EN DE
FYSIEKE LEEFOMGEVING

18 juni 2025

Ook Californië lijdt onder het drama van goede bedoelingen

[*Friso de Zeeuw*](#)

Een progressieve bestuurscultuur vol ambities, maar zonder oog voor uitvoerbaarheid: het drama van de goede bedoelingen treft niet alleen Amsterdam, maar ook Californië. In beide gevallen blokkeren goedbedoelde regels en stapelende eisen de bouw van broodnodige woningen – met groeiende dakloosheid als gevolg.

In Californië domineren sinds jaar en dag Democraten van de progressieve snit het politieke toneel. Twaalf procent van alle Amerikanen woont in deze westkust-staat. Maar daar verblijft ook dertig procent van alle Amerikaanse daklozen. De woningvraag is óók daar enorm. Toch bouwen steden als San Francisco nauwelijks woningen, want wie wil investeren in Californië, strandt op eisen van de overheid, milieueffectrapportages, ondoorgroondelijke procedures en rechtszaken. Om deze redenen is onder meer een ambitieus HSL-project vastgelopen.

Het boek *Abundance* (Overvloed) van de journalisten Ezra Klein en Derek Thompson - in de Verenigde Staten een bestseller - laat zien hoe progressieve bestuurders alle energie steken in het formuleren van ambities, beleid en eisen. De politici hebben nauwelijks aandacht voor de uitvoering. Die loopt dan ook volledig vast in procedurele blubber, zo maken de auteurs aan de hand van tal van voorbeelden duidelijk. 'Het succes van de overheid bestaat uit de mensen die zij helpt, niet de processen die zij volgt'.

Een tweede verschijnsel dat het boek blootlegt, is de stapeling van uiteenlopende beleidswensen, zoals duurzaamheid, milieu, betaalbaarheid, sociale rechtvaardigheid, klimaat, brede welvaart en inclusiviteit. Het ontbreekt de politici aan de bereidheid om concessies te doen, te onderhandelen en tot een deal te komen, zodat projecten wel uitvoerbaar worden. Met deze 'trade-off denial' groeit de veto-democratie.

Verrassende overeenkomsten tussen de Westkust van de VS en Amsterdam

In een podcast van De Correspondent tonen Jesse Frederik en Rob Wijnberg, die zelf het progressieve gedachtengoed aanhangen, zich enthousiast over het boek. Niet in de laatste plaats omdat het zoveel herkenning oproept met de Nederlandse situatie. In het STOER-adviesrapport voor het kabinet over belemmerende regelgeving voor de woningbouw hebben wij dit samengevat als 'het drama van de goede bedoelingen'. Verrassend dat uitgerekend voor een deel van Amerika zo'n perfecte parallel uitgebreid is gedocumenteerd.

Frederik en Wijnberg trekken in hun podcast een vergelijking met de situatie in Amsterdam. Het gemeentebestuur heeft de bouwambitie van 7.500 woningen per jaar, terwijl het gemeentebestuur vorig jaar slechts 1.500 bouwvergunningen verleende. De onbekwaamheid om tot een trade-off te komen, illustreren zij met de gebiedsontwikkeling NDSM-werf waar het gemeentebestuur vasthoudt aan de bestemming 'nautische detailhandel' waarvoor vanuit de markt geen belangstelling bestaat. En een supermarkt, die de bewoners graag willen, mag er niet komen.

Intussen valt de pluriformiteit van het journalistencollectief De Correspondent op. Want op de site lezen we een bijdrage van Josta van Bockxmeer die - onder de titel Stop overdreven fixatie op regeltjes - kritiek op de regeloverdaad wegzet als populistisch en paniekvoetbal. Zij wil het over andere dingen hebben, zoals 'betaalbaarheid'. In linkse kringen vindt haar opvatting brede weerklank.

Voorlopig zijn Frederik en Wijnberg nog de witte raven, vrees ik.